

קונטרס

מְרִירֵי יוֹם

יחזק ויאמץ וידבר דבורי נחומים, אל כל אלו אשר עובר עליהם כל מיני מרירות, וסובלים צרות ויסורים ובלבולים, ומר להם היום, עד שקשה להם מאד מאד. ויורה להם דרך להאיר נפשם באור האורות, ערבות נעים זיו שכנתו יתברך.

★

בנוי ומיסד על-פי דברי

רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון,

בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו

הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו,

ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

★

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

מוֹהֲרָא "ש נ"י אָמַר: עֵקֶר שְׁלֵמוֹת בְּר
יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהִיּוֹת תְּמִיד
בְּשֹׂמְחָה, וְלֹא לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ
אֶל הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, שְׂמֻסְבָּבִים אֶת
הָאָדָם בְּכָל יוֹם, פִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא,
הוּא בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחִיתִים, וְהֵם
מְמַרְרִים לוֹ אֶת חַיָּו, וּבְזֶה שְׂאָדָם
מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשֹׂמְחָה,
וּמְהַפֵּךְ אֶת הַמְרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת, אֲז
טוֹעֵם טַעַם עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה
— אֲשֶׁרֵי לוֹ !

(אָמַרֵי מוֹהֲרָא "ש, חֶלֶק ב', סִימָן תצט)

קונטרס

מְרִירֵי יוֹם

א.

צָרִיף שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי כָּל יוֹם וַיּוֹם
כְּשֶׁמֶתְחִיל, הוּא מֵתְחִיל עִם צְמֻצוֹם וְקִטְנוֹת גְּדוֹל עַד
מְאֹד, עַד שְׁנֵדֻמָּה לְהָאָדָם כִּי אֵת הַיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכַל
לְסַבֵּל, וְאֵת הַיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכַל לְעֵבֵר בְּשָׁלוֹם, מְרוֹב
מְרִירוֹת שֶׁמְסַבְּבֶת אוֹתוֹ בְּזֶה הַיּוֹם דִּיקָא, וְעַל-כֵּן עֵקֶר
חֲכָמַת הָאָדָם לְרֹאוֹת לְהַמְתִּיק אֵת הַמְרִירוֹת שֶׁבִּיּוֹם
הַזֶּה דִּיקָא, וְצָרִיף שְׁתַּעֲבֹד עַל עֲצֻמָּה בִּיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא,
לְרֹאוֹת שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה יִתְהַפֵּף לָךְ לְיוֹם טוֹב מִמֶּשׁ, וְאַף
שְׂאֵנִי יוֹדַע שְׁמֵרֵב מְרִירוֹת שֶׁיֵּשׁ לָךְ בִּיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא,
אֲתָה מְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד, כִּי כִּף הַתְּחִיל לָךְ הַיּוֹם

בְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, עֲלִיף לְדַעַת, כִּי כֵן הוּא אֶצֶל כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד מֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ — שֶׁהוּא מְמַרְרֵי יוֹם,
 וְעַקֵּר הָעֲבוּדָה — לְהַפִּיךְ אֶת הַמְרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת, אֶת
 הַקְּטָנוֹת לְגְדֻלוֹת, וְזֶה עֵקֶר שִׁבְחוֹ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁאִינוּ
 מְאֻבְדֵי עֲצָמוֹ, וּמִתְקַף פְּגִיעֵי וּמְקַרֵי הַזְּמַן חוֹזֵר וּמְדַבֵּק
 עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְחַפֵּשׁ וּמוֹצֵא אֶת הַטוֹב הַגָּנוּז
 בְּיוֹם הַזֶּה דִּיקָא, כִּי אֵין לָךְ יוֹם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בּוֹ טוֹב,
 אֶךְ צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ אַחֵר הַטוֹב שֶׁבְּיוֹם הַזֶּה דִּיקָא;
 וְעַל-כֵּן חֲזַק וְאַמֵץ בְּכָל מָה שֶׁתּוֹכֵל, וְאַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ
 כָּלֵל, וּמְכַל שֶׁכֵּן שֶׁלְבַל תִּנְיַח אֶצְלָךְ הָעֲצָבוֹן
 וְהַמְרִירוֹת, שֶׁיַּעֲצִבְנוּ אוֹתְךָ, וַיִּפְּלוּ אוֹתְךָ, חֵס וְשָׁלוֹם.

ב.

אֲחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּיוֹם הַזֶּה דִּיקָא
 אֶת הַטוֹב שֶׁגָּנוּז בְּיוֹם הַזֶּה, כִּי אֵין לָךְ יוֹם שֶׁלֹּא תִהְיֶה
 בּוֹ — קָלְלָהּ, צָרָה וּמְרִירוֹת, וְכֵן אֵין לָךְ יוֹם שֶׁלֹּא
 תִהְיֶה בּוֹ בְּרָכָה, יְשׁוּעָה וּמַתִּיקוֹת, וּמְסַרוּ אֶת הַבְּחִירָה
 בְּיַד הָאָדָם, אִם רוֹצֵה אֲזִי מוֹצֵא בְּכָל יוֹם רַק אֶת
 הַקָּלְלוֹת, הַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת, וְאִם רוֹצֵה אֲזִי מוֹצֵא בְּכָל
 יוֹם רַק אֶת הַבְּרָכוֹת הַיְשׁוּעוֹת, וְהַמַּתִּיקוֹת, וְעַל-כֵּן

אֲשָׁאֵל אוֹתְךָ עֲכָשׁוּ, מַה וְלָמָּה לָךְ לְבַחֵר רַק בְּרַע? !
 מֵדוּעַ לֹא תִבְחַר בְּטוֹב? ! רְאֵה לְהִתְחִיל לְמַצֵּא אֶת
 הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד עֲכָשׁוּ, כִּי
 בְּאֵמֶת אִם תִּחְפֹּשׂ תִּמְצֵא שְׁבֵתֶקֶף דְּחֻקוֹתֶיךָ וְיִסּוּרֶיךָ
 וּמְרִירוֹתֶיךָ עֲדִין אֵתָּה מְסַבֵּב עִם כָּל מִינֵי חֲסָדִים
 וְיִשׁוּעוֹת, מַה שֶּׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ בְּכָל
 יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֵגַע מִמָּשׁ, כִּי הָאָדָם בְּזֵה
 הָעוֹלָם מְסַבֵּב בְּכָל מִינֵי חֲסָדִים וְיִשׁוּעוֹת נִגְלוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת, מַה שֶּׁהוּא יִתְבַּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמוֹ, כִּי יֵשׁ כָּל
 מִינֵי סוּכְלֵי מְכֹאֹבִים וּבְעֲלֵי מוּמִין, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן,
 וּשְׂאֵר כָּל מִינֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמָרִים, וְאוֹתוֹ הַצִּיל
 הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ מִכָּל זֶה, וְעַל-כֵּן כְּשִׁיזְכֶּה לְהַעֲמִיק בְּכָל
 זֹאת, וַיַּחֲשֹׁב תָּמִיד עַל זֶה, יִמְצֵא אֵיךְ שֶׁהוּא עֲדִין
 מְסַבֵּב בְּחֲסָדִים וּרְחֻמִּים גְּדוֹלִים, וְעַל-יְדֵי שִׁירְגִיל
 עֲצֻמוֹ לְהִסְתַּכֵּל בְּכָל זֶה, עַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצֻמוֹ יִזְכֶּה
 לְהִמָּתִיק אֶת הַמְרִירוֹת שֶׁבִּיּוֹם זֶה דִּיקָא, וַיִּהְפֹּךְ הַכֹּל
 לְמִתִּיקוֹת וְנֹעַם; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

ג.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, כִּי כָּל יוֹם וְיוֹם

כְּשֶׁמִתְחִיל לְאָדָם, נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה אֵינוֹ יוֹם,
 וּכְאִלוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה אֵי אֶפְשֶׁר כְּבָר לַעֲשׂוֹת אֵיזָה טוֹב,
 וּכְאִלוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה כְּבָר אָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה מִמְּנוֹ, וְעַל-כֵּן
 נוֹפֵל אֶל תוֹף מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן עֲצוּם, צָרִיךְ שְׂתַדַּע
 אֶהוּבִי, אָחִי, פִּי אֵינוֹ כֵּן. אֶלָּא כָּל יוֹם הוּא יוֹם, וּבְכָל
 יוֹם וַיּוֹם מֵאִיר מִחֲדָשׁ אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם
 יְכוּלִים לְצֵאת מֵהַבוֹץ וְהַחֲשֶׁךְ שְׁלוֹ, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם
 יְכוּלִים לְהִתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, וְלְהֵאִיר עַל נַפְשׁוֹ
 אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּגִלּוּי רַב, אִם לֹא יִתְיַאֵשׁ עֲצָמוֹ, וְלֹא יִפֹּל
 בְּדַעְתּוֹ כָּלָל. הֵן אִמֶּת שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ שְׁמֵרֵב בְּלְבוֹל דַּעְתָּךְ
 וְעַקְמָמִיּוֹת לְבָבְךָ אֶתָּה חוֹשֵׁב כְּאִלוֹ כְּבָר הַפֹּל אָבוֹד,
 וּכְאִלוֹ לְעוֹלָם לֹא תוּכַל לְצֵאת מֵהַמְרִירוֹת שְׁסוּבְכָה
 אוֹתָךְ, וּבַפְּרָטִיּוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה דִּיקָא, נֶגְדַּד זֶה תִּדַּע, פִּי
 בּוֹדָאֵי בַּיּוֹם הַזֶּה אִם תִּטָּה הֵיטֵב לְבָבְךָ וְדַעְתָּךְ, וְתַחַפֵּשׁ
 אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, תוּכַל לְהַפְּךָ אֶת הַמְרִירוֹת לְנִעִימוֹת,
 וְאֶת הַחֲשֶׁךְ לְאוֹר גָּדוֹל, וַיֵּאִיר עֲלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
 בְּהֶאֱרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד, הָעֵקֶר הַרְגֵּל עֲצֻמָּךְ
 לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת
 וּבְגִשְׁמִיּוֹת, רְאֵה לְדַבֵּר וְלְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְצֵאת מֵהַבוֹר וְהַחֲשֶׁךְ שֶׁנִּפְלְתָה
 לְשָׁם, וְתֵצֵא מֵהַמְרִירוֹת שְׁלָךְ, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמָּךְ אוֹר

וְחֵיּוֹת וְזִיו, וְתִמְצָא אֶת הַמְּתִיקוֹת שְׂפִיּוֹם הַזֶּה וְדִיקָא;
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ.

ד.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֲהוּבֵי, אַחֵי הַיְקָר, כִּי לְכֹל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ לוֹ הַמְּצָבִים שְׁלוֹ, הַקְּטָנוֹת
וְהַיְרִידוֹת שְׁלוֹ, הַמְּרִירוֹת שְׁלוֹ, וְעוֹבֵר עָלָיו מֶה
שְׁעוֹבֵר בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְעַקֵּר גְּדֻלוֹת הָאָדָם הוּא
לְהִתְחַזֵּק וְלְהִתְחַזֵּק מֵעֵמֶד, וְלֹא לִפְלֹ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, הֲלֹא
כָּל יוֹם וְיוֹם עוֹבְרִים עַל כָּל אָדָם מִשְׁבָּרִים, גָּלִים
וּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, וְנִתְמַרְמְרִים חַיָּו וְאִין לוֹ בְּמָה
לְהִתְחַיֵּת אֶת עֲצָמוֹ, עַל-כֵּן מֵאַחַר שְׂזָכִיתָ לְהִתְוַדַּע
מִהַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שְׂבִדוֹר הַזֶּה, הַמְּכַנְיָסִים בְּנוֹ אֶת
אוֹר אֲמוֹנָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּגִלּוֹי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַכְלִית
הַגִּלּוֹי, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָךְ לְהִתְחַיֵּת עֲצָמָךְ וְלְהִתְחַזֵּק
מֵעֵמֶד, וְלְהַפִּיךְ אֶת הַמְּרִירוֹת לְנִעִימוֹת, אֶת הַמֶּר
לְמִתּוֹק, אֶת הַחֲשֵׁךְ לְאוֹר, וְתַחֲיֶה אֶת עֲצָמָךְ עִם כָּל
נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׁתִּמְצָא בְּעֲצָמָךְ, וְאִזּוּ וְדִיקָא תִּזְכֶּה לְבוֹא
אֶל עֲנִינְךָ שְׁנִבְרָאתָ בְּשִׁבְלֹ.

ה.

אַחֵי הַיְקָר! מֶה וְלָמָּה לָךְ לְהִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמָךְ

כָּל-כֶּף אֶל הַמְרִירוֹת, הֵן אָמַת אֲנִי יוֹדֵעַ מִצָּבֶךָ, אֵיךְ
 אַתָּה מְרַגֵּשׁ עִכְשָׁו, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁנַפְלֵת וְנִשְׁלַכְתָּ לְעִמְק
 בּוֹר וְדוֹת, וְנִתְלַכְלַכְתָּ בְּעוֹנוֹת וְחַטָּאִים מְגַנִּים מְאֹד,
 רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלֶיךָ לְדַעַת פִּי בְּזֵה
 שְׁתֵּהִיָּה מְמַרְמֵר בְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, וְתִשְׁרֶה בְּדַכְּאוֹן
 פְּנִימִי, וְתֵהִיָּה מְעַצֵּב מְאֹד, זֶה לֹא יַעֲזֹר לְךָ כָּלֵל,
 אֲדַרְבֵּה עוֹד יִכְבִּיד כְּכֹד עוֹנוֹתֶיךָ, עַד שְׁמַרְבַּ מְרִירוֹת
 תַּחֲשֹׁב — מַה וְלָמָּה הִצְרַכְתָּ בְּכָלֵל לְהוֹלֵד, וְלַעֲבֹר
 אֶת כָּל הַגִּיהֲנוּם הַמֵּר הַזֶּה, שְׁאַתָּה סוֹבֵל, עַד שִׁסְכַּם
 אֶצְלֶךָ, שֶׁהַלֹּאִי הִיִּיתָ כְּכֹר מֵת, פִּי הַחַיִּים לֹא שְׁוִים לְךָ
 כָּלֵל; עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אַחִי, עָלֶיךָ לְדַעַת, פִּי לֹא כֵן
 הוּא, וְאַסוּר לְפַל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲפֹלוּ אִם כְּכֹר עֲשִׂיתָ
 אֶת הַחֲטָא וְהָעוֹן הַכִּי גְדוֹל, עַדִּין אַתָּה יָכוֹל לְשׁוּב
 בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַדִּין עוֹד לֹא סוּף
 הָעוֹלָם; הִרְגַּל עֲצָמָךְ לְהִתְחִיל לְחַשֵּׁב מִעִכְשָׁו, אֵל
 תְּסַתְּפֵל עַל הָעֶבֶר כָּלֵל, וְאַז תִּרְאֶה עוֹלָם חֲרוֹת וְחִפְשִׁי
 לְפָנֶיךָ, וְתִצֵּא מִהַקְּטָנוֹת וְהַדַּחְקוֹת שְׁלֶךָ, וְיִתְרַחֵב לְךָ
 לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ פִּי בְּאָמַת עָלֶיךָ לְדַעַת, פִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ
 הוּא אָב הַרְחָמָן, הַמְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו, וְחַפֵּץ חֶסֶד,
 וְאֵינוֹ חַפֵּץ בְּמִיתַתָּן שֶׁל רְשָׁעִים, אֲלֵא בְּחִזְרוֹתָם
 בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו, וְלָכֵן הִרְגַּל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ,

מְרִירֵי יוֹם

קנא

וְתַדַּע כִּי כָּל דְּבוּר שְׁלֶךָ נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ
בְּיָדָי שׁוֹמֵעַ אוֹתְךָ, וְהוּא בְּיָדָי יִרְחַם עָלֶיךָ, הֶעֱקַר
רְאֵה לְצֵאת מֵהַמְרִירוֹת שְׂאֵתָה שְׂרוּי בָּהּ, כִּי זֶה יָכוֹל
לְהִרְס אוֹתְךָ — הֵן בְּגִשְׁמֵי וְהֵן בְּרוּחֹנֵי, כִּי הַמְרִירוֹת
שְׁלוֹכְדֹת אֶת הָאָדָם, זֶה גְרוּעַ מֵהַכֹּל, כִּי הַמְרִירוֹת
מַחְשִׁיכָה לְהָאָדָם אֶת אוֹר הַיּוֹם, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ
הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה לוֹ שְׁלֹא בְּעוֹנֶתָהּ, וּכְאִלוֹ שֶׁנִּחְשַׁף לוֹ
מִזְלוֹ וְגוֹרְלוֹ, וּבְאַמֶּת לֹא כֵן הוּא, אִם תִּהְיֶה רְגִיל
לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאַמֶּת, אֲזוּ יִתְחִיל לְהֵאִיר לְךָ הַיּוֹם
בְּאוֹר נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד.

ו.

צְרִיף שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! אַף שֶׁנִּפְלֵת
כְּבָר בְּעַמְק הַחֲשֵׁף, וְאַתָּה שְׂרוּי בְּמְרִירוֹת עֲצוּמָה, עַד
שֶׁנִּחְשַׁף לְךָ אוֹר הַיּוֹם, וְאַתָּה חוֹשֵׁב כְּאִלוֹ — אֲבָד
מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּךָ, עָלֶיךָ לְדַעַת כִּי אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ
עֲצָמְךָ חֵס וְשָׁלוֹם, בְּשׁוּם אֶפֶן שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל, אֶפְלוֹ
אִם תַּעֲרִיף כְּבָר כְּשֶׁהוּא אוֹבֵד אֶף-עַל-פִּי-כֵן עָלֶיךָ לְחַפֵּשׂ
אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין שׁוּם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאֵין
שׁוּם חֲשֵׁף שֶׁיָּכוֹל לְהִסְתִּיר אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, אִם תִּרְצֶה
בְּאַמֶּת לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה —

שְׁלֵא לְהִתְיַאֵשׁ וְלֹא לְהִנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ, אֲפִלוּ שֶׁהוּא
מְלַכְלֵךְ בַּחֲטָאִים מִכֶּף רַגְלוֹ וְעַד קִדְקֵד רֵאשׁוֹ, וְזֶה
עָקֵר מִצּוֹת הַשַּׁבָּת אֲבֵדָה — שֶׁהוּא קֵדָם הַיְאוּשׁ
דִּיקָא, הֵינּוּ אֲפִלוּ שֶׁנִּפְלְתָ עִכְשׁוּ בְּכֹל מִינֵי לְכַלּוּכִים
רְעִים, וְטִנְפָתְךָ אֶת נִשְׁמָתְךָ בְּכֹל מִינֵי זָבֵל, אֶף-עַל-פִּי-
כֵן כָּל זְמַן שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאֵינְךָ
מִתְיַאֵשׁ עֲצָמְךָ, וְאֵינְךָ עוֹזֵב אֶת רְצוֹנְךָ, וְאֵינְךָ נוֹפֵל
בְּמִרְרוֹת, עֲדִין אַתָּה יָכוֹל לְהִשִּׁיב אֶת אֲבֵדָתְךָ —
שֶׁהִיא קִדְשָׁת נִשְׁמָתְךָ שֶׁנִּפְלָה, וְתוּכַל לְהִחְזִירָה אֶל
הַקִּדְשָׁה, עַל-כֵּן רֵאֵה לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, וְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ,
וְהוּא יִקְבֶּלְךָ, כִּי מִי שֶׁחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, הוּא יִתְבַּרְךָ
מִקְבֵּלוֹ בְּרַחֲמִים וּבְחֶסֶד גָּדוֹל.

ז.

צְרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, כִּי כָּל הַמְרִירוֹת
שֶׁמִּתְקִיפָה אוֹתְךָ מִפְּעַם לְפְעַם, כָּל זֶה נִמְשָׁךְ מִחֲטָאֵיךָ
וּפְגָמֶיךָ הָרַבִּים, שֶׁחֲטָאתָ וּפְגַמְתָּ נִגְדוּ יִתְבַּרְךָ,
וּבְפִרְטוּיֹת בְּתַאוֹת נְאוּף, אֲשֶׁר הַחֲטָא הַזֶּה גוֹרֵם לְאָדָם
לְמִרְרוֹת וְדִכְאוֹן עֲצוּם וְעַל-כֵּן רֵאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי
הַיְקָר, לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִתְחַרֵּט עַל הָעֲבֵר שֶׁלָּךְ,
וְאֵל תִּנְיִחַ אֶת עֲצָמְךָ לְפַל, וְרֵאֵה שֶׁלֹּא יִהְרַס אוֹתְךָ

הַמְצָפוֹן עַל מֵה שֶׁעָשִׂיתָ עַד עַכְשָׁיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה
לְהַנְצִיל מִכָּל רַע, וְתִצָּא מֵהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַעֲצָבוֹן
שֶׁהִתְקִיפוּ אוֹתְךָ.

ח.

אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי בְּכָל יוֹם
נִמְשַׁכֶּת עַל הָאָדָם מְרִירוֹת חֲדָשָׁה, וּפְתָאֵם עַל לֹא דָבָר
נוֹפֶלֶת עֲלָיו מְרִירוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ
כְּאִלוֹ אֶבֶד מִמְּנוּ מְנוּס וְתִקְוָה, וּכְאִלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה הוּא
יוֹם מָר, וְהַלְוֵאִי שֶׁלֹּא הָיָה נוֹלָד וְכוּ', וְהַלְוֵאִי שֶׁכָּבַר
יָמוֹת וְכוּ', וְאִזּוּ יִהְיֶה טוֹב לוֹ; וּבְאַמַּת עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי
הַמְרִירוֹת הָאֵלוּ הֵן מְטַבֵּת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַרְבִּיִם, שֶׁעַל-יְדֵי
כָּל חֲטָא וְעוֹן בּוֹרְאִים קְלִפּוֹת וּמִשְׁחִיתִים, אֲשֶׁר
מְעִיקִים וּמְצָרִים אֶת הָאָדָם מְאֹד, וְהוּא לֹא יוֹדֵעַ מֵה
וּמִי וְאִיךָ נִפְּל עֲלָיו פְּתָאֵם מְרִירוֹת וְדְכָאוֹן, וּבְאַמַּת
הַכָּל מְסַבֵּת חֲטָאוֹ הַמְרִבִּים, וְעַל-כֵּן עֲצָה הַיְעוּצָה לְךָ
בְּשַׁעֲהַ שְׁנוֹפֶלֶת עֲלִיךָ מְרִירוֹת — שֶׁתְּחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתִבְרֶךָ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מֵה שֶׁעוֹבֵר
עֲלֶיךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ, וּבְזֶה שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ
יְתִבְרֶךָ יִצְאוּ כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת, הַקְּלִפּוֹת, הַשְּׂדִים וְהַרוּחֹת
מִמֶּךָ, וְתִבּוֹא אֵל שְׂמִיחָה אֲמִתִּית, כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם

מְדַבֵּר עִמוּ יִתְבַּרֵךְ, נִמְשָׁךְ עַל נִשְׁמָתוֹ אֹר גְּדוֹל, עַד
שְׁמַאִיר עָלָיו בְּשֵׁמֶשׁ בְּצִהָרִים, וְהָאֹר הַזֶּה מְכַנִּים בּוֹ
שְׁמִחָה עֲצוּמָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שְׁמִחָה גְּדוֹלָה מִזֶּה
שְׁאָדָם יוֹדֵעַ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא אֶתוֹ עִמוּ
וְאֶצְלוֹ, וְאִיךְ שֶׁהַמְצָב עוֹד לֹא כָל-כֶּף גְּרוּעַ כְּפִי
שְׁנַדְמָה לוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מִינֵי
אִפְנִים שְׁבָעוּלָם, הֶעֱקָר רָאָה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה,
וְתַדַּע כִּי גַם בְּמִקוּמָךְ נִמְצָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאוֹהֵב
אוֹתְךָ, כִּי הֲלֹא נוֹתֵן בְּךָ חַיּוּת, וּמְקַיֵּם אוֹתְךָ.

ט.

רָאָה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר, לְהוֹצִיא מִלִּבְךָ אֶת כָּל
הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת שֵׁישׁ בְּךָ עָלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְתַדַּע כִּי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲדִין אוֹהֵב אוֹתְךָ, וְכָל מַה שְׁנַדְמָה
לָךְ הַהַפּוּךְ, כָּל זֶה בָּא מִחֻטְאֵיךְ הַמְרַבִּים, כִּי הֵיכָר
הוּא שׁוֹנֵא לְהָאָדָם — גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת — שְׁרוּצָה
לְרֹאוֹת אִיךְ שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל מְרִירוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ,
וְעַל-כֵּן רָאָה לְהוֹצִיא אֶת כָּל הָעֲצָבוֹן וְהַדְּכָאוֹן
שְׁנַכְנְסוּ בְךָ, וְאֵל יַעֲיֵק לָךְ הַמְצָפוֹן כָּלֵל, כִּי תִכְףּ-וּמִד
כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל לוֹ
וּמוֹחֵק אֶת הָרַע מִמֶּנּוּ לְגַמְרֵי.

י.

אָהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהוֹצִיא אֶת כָּל
הַמְרִירוֹת וְהַדְּפֹאֹן וְהַעֲצוֹן הַנִּדְבָקִים בְּךָ בְּלִבְךָ
וּבְדַעְתְּךָ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, עַד שְׁנֵדָמָה לְךָ כְּאִלוֹ אָבִד
מְנוּס וְתִקְוָה מִמֶּךָ, חֵס וְשָׁלוֹם, עָלֶיךָ לֵידַע כִּי הַכֹּל
דְּמִיוֹן גָּדוֹל, כִּי בְּאֵמֶת הַמְאֲמִין הָאֱמֵתִי הַיּוֹדֵעַ בִּידִיעָה
בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו
יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֵצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ
יְתַבְרַךְ, הָאָדָם הַזֶּה לֹא יִתְפַּעַל מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם
וְאֶפְלוֹ שִׁישְׁמַע כְּרוֹזִים מִהַשָּׁמַיִם שְׂאִין לוֹ תִקְוָה, וְהוּא
כְּבָר אָבוּד, יִלְעַג לְהַכֵּל, מֵאַחַר שֶׁהוּא דְבוּק בְּחֵי
הַחַיִּים, וְאֵינוֹ רוֹצֵה וְחַפֵּץ שׁוֹם דְּבָר — לֹא עוֹלָם הַזֶּה
וְלֹא עוֹלָם הַבָּא, כִּי אִם אוֹתוֹ יְתַבְרַךְ אֲשֶׁר זֶה הַמְּדַרְגָּה
הַכִּי עֲלִיּוֹנָה לְזָכוֹת לְזֶה, עַל־כֵּן רְאֵה רַק לְהַכְנִיס עֲצָמָךְ
בְּאֵמוּנָה בּוֹ יְתַבְרַךְ וְתוֹצִיא מִמֶּךָ אֶת כָּל הַקְּשִׁיּוֹת
וְהַסְּפָקוֹת וְהַעֲקָמִיּוֹת עָלֶיךָ יְתַבְרַךְ, וּבְזֶה תִזְכֶּה לְהַגִּיעַ
אֶל יִשְׁרוֹת לֵב, וְתוֹשַׁע בִּישׁוּעָה נְצָחִית.

יא.

אָחִי הַיְקָר! לְמָה לְךָ לְמַרֵר חַיֶּיךָ בְּחַנּוּם?! הָאֵם

אתה חושב שְׂבֻזָּה שְׂתַלְּךָ עִם מְרִירוֹת כָּל הַיּוֹם זֶה יַעֲזוֹר לָךְ?! הֲלֹא תִסָּבֵל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי מְרִירוֹת אַחַת מְבִיאָה לְעוֹד מְרִירוֹת, וְכֵן סוֹבֵב חֲלִילָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהוֹצִיא מִלִּבְךָ אֶת כָּל מִינֵי הַמְרִירוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְרְאֵה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְסָנִים שְׂבָעוּלָם – הֵן בְּשִׁמְיעַת כְּלֵי זָמֵר, וְהֵן לְדַבָּר וּלְחַזֵּק אַחֲרֵים, וְהֵן לְהִיּוֹת עָסוּק בְּאַיִזָּה עֵסֶק, וְלֹא לְחַשֵּׁב כָּל-כָּף מְצֻרוֹתֶיךָ וּמַהֲבָעִיּוֹת שְׂעוּבָרוֹת עָלֶיךָ, וְעַל-כֵּלָם – הֲרַגְל עֲצָמְךָ לְדַבָּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גָּמוּר, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְתַתְּמִיד בְּדַבָּר זֶה מְאֹד, כִּי זֶה יוֹצִיא אֶת כָּל מִינֵי הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת מִדַּעְתְּךָ וְיִפְשֹׁט אֶת כָּל מִינֵי הָעֲקָמְמִיּוֹת שֶׁנִּכְנָסוּ בְּלִבְךָ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהִרְגִישׁ אֶת אֹרֹךְ יִתְבָּרֵךְ בְּהֶאֱרָה וּבִזְיוֹ נִפְלָא מְאֹד, וְזֶה יַעֲזוֹר לָךְ לְעֵבֵר עַל הַכֹּל, כִּי הַמְּאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמִדַּבָּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, אֲזִי דִיקָא יִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹן וְדַכְאוֹן, וְיִהְיֶה תָּמִיד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד שִׁמְחָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִשִּׁמְחָה זֹאת – שְׂאָדָם יוֹדֵעַ שֵׁישׁ לוֹ עַל מִי לְסַמֵּךְ, וַיֵּשׁ לוֹ מִי שְׂשׁוּמֵעַ אוֹתוֹ וּמְאֲזִין וּמְקַשֵּׁיב אֵלָיו, וְנוֹתֵן לוֹ תְּשׁוּמַת לֵב; וּבְקִאֵת עָלֶיךָ, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיֵּקָר, לִידַע כִּי אֵין לָךְ

קנז

מְרִירֵי יוֹם

עוד אוהב נאמן המבין אותך, ורוצה לעזור לך כמו
הצדיק האמת, המעורר ומחזק אותך לברח אליו
יתברך; אשרי הזוכה להתקרב אליו, ואז טוב לו
לנצח.

יב.

ראה אהובי, אחי, להחיות את עצמך, ואל
תמשיך את המרירות עליך, כי בין כף ובין כף תבלה
ימך בשוב, ועל-כן מה ולמה לך לפל כל-כף
במרירות, אשר אל מאומה לא תביא אותך, כי אם
לצרות ויסורים וירידות, יותר טוב לך לשמח עצמך,
ולהחיות את עצמך במה שתוכל, ותחיה חיים
נעימים וברוכים.

יג.

אהובי, אחי היקר! ראה איך שעוברים לך
הימים והשנים ומאומה אין בידך, אתה ממרר חייך
בחנם, אתה חושב כאלו ישועתך תלויה ביד בשר
ודם, ועל-כן כשהלה אינו רוצה לעשות רצונך, אתה
נשבר ונופל בדעתך לגמרי, עד שאתה אומר — אבד

מְנוּס וְתַקְוָה מִמְּנִי, מְרֹב מְרִירוֹת, וּבִאֲמַת עֲלִיךָ לְדַעַת,
 כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן גָּדוֹל, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
 יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְצָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שְּׁצָרִיךְ בְּפָרְטֵי
 פְּרֻטִיּוֹת, כַּאֲשֶׁר יִדְבֵר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְהֵבֵן אֶל אָבִיו,
 וְעֲלִיךָ לִידַע כִּי אֵין שׁוּם מְקַרָּה וְטִבֵּעַ כָּלֵל, רַק הַכֹּל
 מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחָה נִפְלְאָה מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן מַה
 וְלָמָּה לָךְ לְמַרְר חַיִּיךָ בְּחַנָּם, וּמְאוּמָה לֹא תִשָּׂא
 בְּעַמְלָךְ, רַק צַעַר וּמְכַאוּבִים רָעִים, יִסּוּרִים וְדִינִים,
 יוֹתֵר טוֹב לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת
 כָּל לְבָב בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת וַחֲסָדִים
 וְרַחֲמִים גְּמוּרִים.

י.ד.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר, קֹדֶם שְׂאָדָם
 רוּצָה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְקַבֵּל עַל עֲצֻמוֹ
 עַל עֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, עֲלָיו לְעַבֵּר הַרְבֵּה מְרִירוֹת
 דְּמְרִירוֹת, כִּי הַיָּצֵר הָרַע מְמַרֵר אֶת חַיֵּי הָאָדָם בְּכֹל
 מִיָּנִי תַאֲוֹת וּמַדּוֹת רָעוֹת, וּמְכַנִּים בּוֹ קְרִירוֹת
 וַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתַקְוָה מִמְּנוֹ, וּכְאִלוֹ
 כָּל עֲנָן הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ וַחֲזָרְתוֹ בְּתִשׁוּבָה,

לא שִׁיף אֱלִיּוֹ, כִּי כָּבֵד נָפַל בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא,
 בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמַתְחַתִּיו, עַד שָׁאִין לוֹ שׁוּם תְּקוּהָ
 כָּלֵל, כִּי הוּא מְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם בְּכָל עֵת בְּעִצּוֹת
 רְעוֹת, כְּדֵי לְהַרְחִיקוֹ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה עָקֵר
 הַמְרִירוֹת הַמְרִירוֹת, מֵהַ שְׂצָרִיף לְסַבֵּל כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֱלִיּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה
 אֲמִתִּית וְאֲשֶׁר אִזּוֹ יִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת
 נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִין לָךְ
 עוֹד מְרִירוֹת גְּדוֹלָה מְזֵה, כְּשֶׁאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשִׁית עֲצוֹת
 בְּנַפְשׁוֹ אִיךְ לְהִתְנַהֵג, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ זֹאת, אֲשֶׁר
 כָּךְ צָרִיף לְהִיּוֹת קֹדֶם שְׁנִכְנָסִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
 שֶׁהֶכְרַח לְסַבֵּל כָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְיִסּוּרִים וְחִלּוּקַת
 הַעֲצָה, אִזּוֹ דִּיקָא מִתְגַּבֵּר וְעוֹבֵר עַל הַכֹּל, כִּי זֶה בְּעִצּוֹמוֹ
 עֲצָם הַגְּלוּי — שִׁיּוֹדֵעַ שֶׁהֶכְרַח לְהִיּוֹת קֹדֶם מְכֻסָּה,
 וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבֵי, אַחֵי הַיִּקָּר, לֹא לִפְלִ בְּדַעְתָּךְ
 כָּלֵל, וְאֵל תְּנִיחַ אֶת עֲצָמְךָ בְּשׁוּם אַפֵּן שְׁבַעוּלָם, וְאִךְ
 שְׁעַכְשׁוֹ מֵר וּמְרוֹר לָךְ, וְאִינְךָ רוֹאֵה שׁוּם דְּרָךְ הַטְּבַע
 אִיךְ לְצִאת מִהַצָּרָה וְהַפַּח הַיִּקּוּשׁ שְׁנַפְלֵת בָּהֶם, אִךְ-
 עַל-פִּי-כֵן בְּזוֹ הַיְדִיעָה בְּעִצְמָה — שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ שְׂכָךְ
 צָרִיף לְהִיּוֹת קֹדֶם שְׁזוֹכִים לְהַכְּנִס אֶל הַקְּדוּשָׁה —
 שֶׁהֶכְרַח לְסַבֵּל מְרִירוֹת, בְּזֶה בְּעִצּוֹמוֹ תִּזְכֶּה לְהַמְתִּיק

מִמָּךְ הַכֵּל וְתִהְיֶיךָ אֶת כָּל יְרִידוֹתֶיךָ לְעֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת,
וְתִזְכֶּה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וּלְהִמָּשִׁיךְ עָלֶיךָ אוֹרוֹ
יְתָבְרָךְ.

טו.

עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, אָחִי הַיְקָר! בְּאִפְן שֶׁתִּזְכֶּה
לְבַטֵּל מִמָּךְ הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עָלֶיךָ, בְּחִלּוּקַת הָעֵצָה,
וְתִזְכֶּה לְהִגִּיעַ אֶל עֵצָה שְׁלֵמָה, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה
לְךָ מָתֵק בְּחַיֶּיךָ, אֶל זֶה תִּזְכֶּה רַק אִם תִּתְקַרֵּב אֶל
צַדִּיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, הַמְּקַבְּלִים מִהַצַּדִּיק הַגָּדוֹל
בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד, שֶׁהוּא מִיְחִידֵי הַדּוֹרוֹת, הַמְּגַלֶּה
גְּלוֹי אֱלֻקוֹתָיו יְתָבְרָךְ בְּתַכְלִית הַהֲתַגְלוֹת, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי
הַזִּכּוּהָ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם, וְהֵם יֵאִירוּ בּוֹ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת
נִפְלְאוֹת אִיךָ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד וּמֵצַב בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִכָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִּרְטֵיּוֹת יִזְכֶּה לְחַזֵּר אֵלָיו
יְתָבְרָךְ, וּלְהִמָּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְרִידוֹת
חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתָבְרָךְ.

טז.

אָחִי הַיְקָר! מִדוּעַ תִּלָּךְ כָּל-כָּף בְּמְרִירוֹת, וְתִמָּרַר
חַיֶּיךָ בְּחַנּוּם, הֲאִם אֵינְךָ יוֹדֵעַ כִּי עַנְיָן הַמְרִירוֹת — מָה

שֶׁהָאָדָם נוֹפֵל אֶל מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלָן,
מַחֲלָה כְּמוֹ שָׂאָר מַחֲלוֹת, וְאִם אֵינוֹ נִזְהָר בְּזֶה יָכוֹל
לִפְלֵעַל-יְדֵי-זֶה יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּבוּץ עֵמֶק עַד שֶׁלֹּא יוּכַל
לְהִתְרַפֵּא כָּלֵל, וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ לָךְ מִהֶמְרִירוֹת, וְרֹאֵה
לְעֹזֵר אֶת אַחֲרִים, וְתִדְבֵר עַל לְבָם דְּבוּרֵי נְחוּמִים
וְהִתְחַזְקוּת, וּבְזֶה שֶׁתְּחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, יִהְיֶה גַם לָךְ
חֲזוּקָה.

יז.

אָחֵי הַיְקָר! רֹאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אָפְנִים, וְאֵל תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֶל הֶמְרִירוֹת, אֲשֶׁר
עוֹקְרֵת אֶת הָאָדָם מִשְׁרָשׁוֹ, תִּהְפֹּךְ אֶת כָּל יְרִידוֹתֶיךָ
וְקִטְנוֹתֶיךָ לְעֲלִיּוֹת, וּמֵה שֶׁהֵיָצַר מִסִּית אוֹתְךָ תַעֲשֶׂה
בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ, וְאִז תִּצְלִיחַ, הוּא מִסִּית אוֹתְךָ לְהִיּוֹת
בְּמִירוֹת וּבְדֹאגָה, רֹאֵה לְעֲשׂוֹת בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ —
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְבִטְחוֹן, הוּא מִסִּית אוֹתְךָ כְּאִלוֹ אֶבֶד
מִנוֹס וְתִקְוָה מִמֶּךָ, תִּלְעַג לוֹ, וְתִדַּע כִּי הַכֹּל הוּא
הַהַפּוּךְ, וּכְשֶׁתִּלְךָ בְּדֶרֶךְ וּבְאִפֵּן הַזֶּה — תִּצְלִיחַ כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ, הָעֶקֶר בְּרַח לָךְ מִמְרִירוֹת, אֲשֶׁר זֶה גְרוּעַ
מִהַכֹּל, וּמִי שֶׁנוֹפֵל אֶל מְרִירוֹת, קָשָׁה לוֹ לְצֵאת מִזֶּה,
לוֹלֵא שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֶל צְדִיקִים אֲמֵתִיִּים, הַמְלַמְּדִים

אותו עצות איך לשוב אליו יתברך, ולהפך את
המרירות למתיקות.

יח.

צריך שתדע, אהובי, אחי היקר, אשר עקר
תקנתך לצאת מהמרירות שלך, הוא ויקא על-ידי
שתזכה להתקרב אל צדיקי האמת שבדור הזה,
המקבלים ויונקים מהצדיק הגדול במעלה נפלאה
מאד, שהוא מיחידי הדורות, כי בלא צדיקי האמת
תוכל להתאבד לגמרי מרב מרירות שמסוככת אותך
בכל יום ויום, כי על כל אחד ואחד מישראל אורב
הסטרא אחרא בכל יום ויום, להפילו במרה שחורה
ובמרירות עצומה ובדפאון ועצבון, כי הקלפות
רוצות לכסות ולהסתיר את כל הטוב שיש בכל אחד
מישראל, ועל-ידי-זה תפל עליו מרירות גדולה, כי
כשאדם מחפש ומוצא בעצמו איזה טוב, אזי לעולם
לא יפל בשום מרירות, ולזכות למצא בעצמו את
הטוב, ההכרח לבוא אל צדיקי האמת, ולשמע
בעצתם, אבל הסטרא אחרא מקים עליהם חולקים
למען יסתירו את האמת, באפן שיפל כל אחד
במרירות ובמרה שחורה, שעל-ידי-זה אי אפשר

לְלַמַּד תּוֹרָה וּלְהַתְּפִיל כְּרַאוּי, וּלְקַיֵּם מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ,
וְהַכֵּל מְרִירוֹת שְׁנוּפֶלֶת עָלָיו, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי אָדָם
שְׁמֵרֵב מְרִירוֹת שְׁנִכְנָסֶת בָּהֶם הֵם כְּבָר בְּעֵינֵיהֶם לְאַחַר
יָאוֹשׁ, וְאִינָם לּוֹמְדִים, וְאִינָם מִתְּפַלְלִים כָּלֵל, וְכֵן אִינָם
מְקִימִים מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ, וְהַכֵּל מְרִירוֹת
וְהַעֲצָבוֹן שֶׁנִּפְלוּ אֲלֵיהֶם, וְעַל-כֵּן עָקַר הָעֵצָה — רַק
לְבָרַח אֶל צְדִיקֵי הָאֱמֶת וּלְשֹׁמֵעַ בְּקוֹלָם וּבְעֲצוֹתֵיהֶם,
וּלְקַיֵּם אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ כִּי הוּא זֶה, וְדִיקָא עַל-יַדֵּי-
זֶה תִּמְתַּק הַמְּרִירוֹת וְהַמְּרָה הַשְּׁחוּרָה, וְיִתְהַפֵּף הַכֵּל
לְטוֹבָה, לְנַעֲימוֹת וּלְשִׂמְחָה, וְכֵל זֶה זוֹכִים עַל-יַדֵּי
לְמוֹדֵם הַטוֹב שֶׁל צְדִיקֵי הָאֱמֶת, הַזּוֹכִים לְחֻזֵּק וּלְאַמֵּץ
אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת, כִּי הֵם מְגַלִּים לָהֶם עֲצוֹת
נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהַפִּיךְ אֶת הַמְּרִירוֹת לְמִתִּיקוֹת;
אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֵה לְהִתְקַרֵּב אֶל צְדִיקֵי הָאֱמֶת שֶׁבִּדּוֹר הַזֶּה,
הַיּוֹנְקִים מִהַצְּדִיק הַגָּדוֹל בְּמַעֲלָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד
מִיַּחֲדֵי הַדּוֹרוֹת, שֶׁבָּא לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם בְּמַלְכוּת
שִׁדְרִי.

י.ט.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! כִּי כָּל הַיְרִידוֹת
וְהַנְּפִילוֹת שְׁלָךְ, בָּאוֹת רַק עַל-יַדֵּי הַמְּרִירוֹת שְׁנִכְנָסֶת

בְּךָ, שְׁזֶה מְבִיא אוֹתְךָ לְדַכְאוֹן פְּנִימִי, עַד שְׁאַתָּה נוֹפֵל
 אֶל מְרָה שְׁחוּרָה וְעַמְקָה, וְנִדְמָה לְךָ כְּאִלוֹ אֵינְךָ שׁוֹה
 כְּבָר לְכֻלּוֹם, וּבְאֵמַת הַפֶּל הַבֵּל, כִּי הָאָדָם, כָּל זְמַן
 שֶׁהוּא חַי כָּל הָעוֹלָמוֹת עוֹמְדִים עָלָיו, וְכָל הַתְּקוּנִים
 תְּלוּיִים בּוֹ, אִם לֹא יִהְיֶה בְּטָלָן וַיַּעֲמֵד עַל עַמְדוֹ, וְלֹא
 יִנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לִפְלֵ בְּשׁוּם אִפְּן שֶׁבְּעוֹלָם; וְצָרִיךְ
 שְׁתַּדַּע אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה נִפְלְאוֹת
 מְאֹד, עָבְרוּ עֲלֵיהֶם כָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת שֶׁל מְרִירוֹת
 וְקִטְנוֹת, כְּמוֹ שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אִךְ הֵם זָכוּ לְהִתְחַזֵּק
 וּלְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, אַחֵי הַיֵּקָר, גַּם-
 כֵּן לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאֵל תַּנִּיחַ אֶת עַצְמְךָ לִפְלֵ, רָאָה
 לְשַׁמַּח אֶת עַצְמְךָ עִם מֵה שֶׁתּוֹכֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְפֹּךְ
 אֶת הַמְרִירוֹת לְמַתִּיקוֹת.

כ.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוֹבִי, אַחֵי הַיֵּקָר, אָדָם שֶׁטָּבְעוּ
 מוֹשֵׁף אוֹתוֹ אֶל הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן וְהַעֲצָבוֹן, וְהוּא
 מְהַפֵּךְ אֶת זֶה אֶל תִּקְוָה שְׁשׁוֹן וְהַשְׂמֵחָה, אָדָם כְּזֶה
 מְאֹד חָשׁוּב לְמַעֲלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מִתְּפָאֵר עִמוֹ מְאֹד מְאֹד, כִּי דִיְקָא הוּא מוֹצִיא אֶת
 הַבְּרִיאָה מֵהַכַּח אֶל הַפְּעֵל, וּמְבִיאָה אֶל שְׁלֵמוֹתָהּ, כִּי

הוא יתְּבַרֵךְ אֶחָד בְּתַכְלִית הָאֲחֻדוֹת, וְלֹא שֶׁיֵּךְ לְכַנּוֹתוֹ
בְּשׁוֹם שֵׁם וְשׁוֹם כְּנוּי, וְשֵׁם אֶצְלוֹ יתְּבַרֵךְ הַכֹּל אֹר
וְשִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, וּבְרָא אֶת הָעוֹלָמוֹת עַד הָעוֹלָם הַזֶּה,
אֲשֶׁר כָּלֵם כָּבֵר נִפְרָדִים, וְשֵׁם שׁוֹרָה הָעֲצָבוֹת
וְהַמְרִירוֹת, וְהַדְּכָאוֹן וְהָעֲצָבוֹן, וְעַקֵּר תַּכְלִיתוֹ שֶׁל
הָאָדָם — לְהַפְּךָ אֶת כָּל הַמְרִירוֹת וְהַחֲשֵׁךְ אֵלָיו
יִתְּבַרֵךְ, וְלִקְשֹׁר אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלֵה אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ,
אֲשֶׁר זֶה עַקֵּר הַשְּׁלֵמוֹת, שְׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ. וּבִאֲמַת
כָּל אָדָם עַל-יְדֵי רַבּוּי חֲטָאִיו הוּא עוֹשֶׂה צַל וּמְכַסֶּה
וּמִסְתִּיר אֶת הָאֹר וְהָאֲחֻדוֹת מִמֶּנּוּ, שֶׁמֶשֶׁם בָּאָה עָלָיו
הַמְרִירוֹת, וּכְשִׁזּוֹכָה לְשׁוֹב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו
יִתְּבַרֵךְ, וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת, אֲזִי
מִמֶּשֶׁיֶךְ עַל עֲצָמוֹ וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הַדַּבְּקוֹת
וְהָאֹר, הַחַיּוֹת וְהַמְּתִיקוֹת, הַנְּעֵם וְהָעֲרֻבוֹת וְזִיו שְׂכִינַת
עִזּוֹ יִתְּבַרֵךְ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְשׁוֹב
בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְּבַרֵךְ וְעַל-יְדֵי-זֶה חוֹזֵר
וּמְקַשֵּׁר אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּתַכְלִית הָאֲחֻדוֹת, שֶׁהוּא
יְחֻדוֹ יִתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁרִי לוֹ!

כא.

אָהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזֵּק עֲצָמְךָ, וְאֵל תִּפְלֵ

כָּל-כֶּף בְּדַעְתָּךְ, הֵן אִמַּת שְׂכָר עֲבָרוּ עֲלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ
 מִשְׁבָּרִים וְגָלִים, וְנִפְלְתָ לְמָקוֹם שְׁנִפְלַתָּ, עִם כָּל זֹאת
 עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַשְׁכָּרוֹן לֵב וְהַדְּכָאוֹן וְהַמְרִירוֹת
 שְׂאֵתָה מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ, לֹא יָבִיאוּ לְךָ שׁוֹם תּוֹעֵלֶת
 כָּלָל, כִּי אֵין אֵתָה מַעֲנִישׁ בְּזֶה רַק אֵת עֲצָמְךָ, וְעֲלֶיךָ
 לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ הוּא דִּיקָא
 עַל-יַדֵי מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי עֵז וְחֻדוּהָ בְּמָקוֹמוֹ, וְאֶצְלוֹ
 יִתְבָּרֵךְ שְׁרוּיָה רַק הַשְּׂמֻחָה, וְעַל-כֵּן אִם אֵתָה רוּצָה
 לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, רְאֵה לְגֵרֶשׁ וְלִסְלֵק מִמֶּךָ הַמְרִירוֹת
 וְהַעֲצָבוֹת, וְתַהֲפֵךְ הַכֹּל לְשְׂמֻחָה וּבִטְחוֹן.

כב.

אָחֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְבוֹא אֵל הַשְּׂלֵמוֹת שְׁלֶךְ, וְהִיא
 — לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׂמֻחָה, וְלַהֲפֹךְ אֵת הַיָּגוֹן וְהָאֲנָחָה
 אֵל תּוֹךְ הַשְּׂמֻחָה, וְאֵת הַמְרִירוֹת לְנַעֲיֵמוֹת וּמְתִיקוֹת,
 וְצָרִיךְ שְׂתַדַּע כִּי לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים יוֹצְאִים
 כְּרוּזִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּמְכַרְיָזִים: אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ
 הַמְּסֻתוֹבֵב בְּעוֹלָם הַגִּשְׁמִי, וּמַהֲפֵךְ הַחֶשֶׁךְ לְאוֹר,
 וְהַמְרִירוֹת לְמְתִיקוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ, וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל עוֹלָם!